Μια ρηξικέλευθη πρόταση για το συγκοινωνιακό ζήτημα της περιοχής μας: Σχέδιο Κατασκευής Μετρό στην Πόλη και τα Περίχωρα των Ιωαννίνων

Η πόλη των Ιωαννίνων, με πληθυσμό που στην πράξη αγγίζει τους 150.000 κατοίκους, παρουσιάζει μια σειρά από προκλήσεις στον τομέα των μεταφορών, κυρίως λόγω της συνεχούς αύξησης του πληθυσμού, της κυκλοφοριακής συμφόρησης και των περιορισμένων δημόσιων συγκοινωνιών. Μόνο το Πανεπιστήμιο αποτελεί μια πόλη από μόνο του.

Επιπλέον, με την ανάπτυξη τουρισμού και εμπορίου, η ανάγκη για μια σύγχρονη και αποτελεσματική λύση στις μεταφορές είναι επιτακτική. Η κατασκευή ενός δικτύου μετρό στην πόλη και την ευρύτερη περιοχή θα μπορούσε να αποτελέσει μια βιώσιμη λύση για τη βελτίωση της κινητικότητας, την αποσυμφόρηση του κυκλοφοριακού φορτίου και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και επισκεπτών. Αυτή η ανάγκη επιτείνεται και από το συνδυασμό των κακών καιρικών συνθηκών με την κακή ρυμοτομία μεγάλου μέρους της πόλης.

1. Αναγκαιότητα και Στόχοι

Το υπάρχον συγκοινωνιακό σύστημα στην πόλη Ιωαννίνων δεν επαρκεί για να καλύψει τις αυξανόμενες ανάγκες της πόλης. Η συμφόρηση στους κεντρικούς δρόμους και η έλλειψη εναλλακτικών μεταφορικών επιλογών δημιουργούν σημαντικά προβλήματα στους κατοίκους. Το μετρό θα μπορούσε να συνεισφέρει στην αποφόρτιση των οδικών δικτύων και στην παροχή μιας γρήγορης, αξιόπιστης και φιλικής προς το περιβάλλον εναλλακτικής μετακίνησης.

Οι βασικοί στόχοι της κατασκευής ενός δικτύου μετρό περιλαμβάνουν:

- Μείωση της κυκλοφοριακής συμφόρησης στις κεντρικές αρτηρίες και στους πολυσύχναστους δρόμους.
- Αναβάθμιση του δημόσιου συγκοινωνιακού δικτύου, προσφέροντας πιο σύγχρονα και γρήγορα μέσα μεταφοράς.
- Μείωση των εκπομπών ρύπων και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, προωθώντας τη βιώσιμη κινητικότητα.
- Ενίσχυση της τουριστικής και εμπορικής ανάπτυξης της περιοχής, παρέχοντας εύκολη πρόσβαση στα κύρια σημεία ενδιαφέροντος.

2. Σχέδιο Δικτύου και Υποδομές

Το μετρό Ιωαννίνων θα μπορούσε να αποτελείται από δύο βασικούς άξονες:

- Άξονας 1: Κεντρικός άξονας που θα συνδέει το κέντρο της πόλης με την περιοχή της Πανεπιστημιούπολης και το Εμπορικό Κέντρο.
- Άξονας 2: Προέκταση προς τον αερολιμένα Ιωαννίνων και τη Βιομηχανική Ζώνη, ενισχύοντας την οικονομική σύνδεση με άλλες περιοχές. Παράλληλα προέκταση προς Ανατολή και Κατσικα. Υπέργεια σύνδεση με έξοδο Εγνατιας Οδού.

Το δίκτυο του μετρό στον πυκνοδομημένο αστικό ιστό θα πρέπει να είναι πλήρως υπόγειο για να ελαχιστοποιήσει τον αντίκτυπο στο αστικό τοπίο, εκτός από περιοχές όπου η υπέργεια λύση μπορεί να είναι πιο οικονομική ή λειτουργική. Οι σταθμοί του μετρό θα πρέπει να είναι στρατηγικά τοποθετημένοι κοντά σε κεντρικά σημεία της πόλης, όπως το Κάστρο Ιωαννίνων, την Πλατεία Μαβίλη και την Πανεπιστημιούπολη. Επίσης τα δύο νοσοκομεία.

3. Οφέλη και Επιπτώσεις

Οφέλη:

• Αποσυμφόρηση των δρόμων: Η μετακίνηση με το μετρό θα μειώσει την εξάρτηση από τα αυτοκίνητα και τα λεωφορεία. Θα συνδέσει μεταξύ τους περιοχές

της πόλης που τώρα θεωρούνται απομακρυσμένες.

- Ενίσχυση της αστικής βιωσιμότητας: Η μείωση της κυκλοφορίας και των ρύπων θα συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα και στην εξοικονόμηση ενέργειας.
- Ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας: Η ευκολότερη πρόσβαση στα εμπορικά και τουριστικά σημεία θα ενισχύσει την τοπική αγορά.
 - Άνοδος της αξίας των ακινήτων και προσέλκυση νέων επενδύσεων.

Ειδική αναφορά πρέπει να γίνει στις πολιτισμικές και κοινωνικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ γειτονιών που τώρα απέχουν πολύ μεταξύ τους. Αυτό μπορεί να αποτελέσει μια σύγχρονη εκδοχή της 'δημοσιάς' που ένωνε τα χωριά περασμένων εποχών.

Επιπτώσεις:

- Υψηλό κόστος κατασκευής: Η κατασκευή ενός μετρό είναι μια δαπανηρή και χρονοβόρα διαδικασία, που απαιτεί σημαντικές χρηματοδοτήσεις από την κυβέρνηση ή εν μέρει και από ιδιωτικούς φορείς.
- Περιορισμένη διάθεση γης: Η ανάγκη για υπόγειες διαδρομές και σταθμούς μπορεί να οδηγήσει σε περιορισμούς στην αξιοποίηση της αστικής γης.
- 4. Στρατηγική Χρηματοδότησης και Σχεδιασμού

Η χρηματοδότηση του έργου μπορεί να προέλθει από συνδυασμό δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων, ενώ είναι πολύ πιθανό να αξιοποιηθούν ευρωπαϊκά κονδύλια για τη στήριξη βιώσιμων συγκοινωνιακών έργων. Ο σχεδιασμός πρέπει να περιλαμβάνει την ενσωμάτωσή του στο υφιστάμενο δίκτυο των δημόσιων συγκοινωνιών, με στόχο την ενοποίηση και τον συντονισμό των διαφορετικών μέσων μεταφοράς. Το μετρό θα έχει άμεση ανταπόκριση με αεροδρόμιο, αυτοκινητοδρόμους, ΚΤΕΛ και αστικά λεωφορεία.

Η ολοκλήρωση του έργου απαιτεί επίσης εκτενείς μελέτες και διαβουλεύσεις με τους πολίτες και τις τοπικές αρχές για να εξασφαλιστεί η αποδοχή του και να μειωθούν οι κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Συμπεράσματα

Η κατασκευή ενός δικτύου μετρό στην πόλη και την περιφέρεια των Ιωαννίνων αποτελεί μια αναγκαία και στρατηγική επένδυση για την ανάπτυξη της περιοχής. Ενώ το κόστος και οι προκλήσεις είναι σημαντικά, τα οφέλη για την ποιότητα ζωής των κατοίκων, την κινητικότητα, την προστασία του περιβάλλοντος και την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας καθιστούν την υλοποίηση του έργου μια αναγκαία προτεραιότητα για το μέλλον των Ιωαννίνων.

Η τοπική κοινωνία μπορεί να διεκδικήσει αυτό το όραμα για το μέλλον της πόλης μας με ορίζοντα δεκαετιών.

Οι εποχές αλλάζουν γρήγορα, τα πάντα ρει και οφείλουμε στις επόμενες γενιές να τοὺς κληροδοτήσουμε ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, όχι μόνο τα βαρίδια της κρίσης του πρόσφατου παρελθόντος. Το πιο σημαντικό μας πλεονέκτημα, οφείλει να γίνει η συνεργασία για το κοινό μας συμφέρον.